

KORSZERŰ, VILÁGOS MUNKATEREM

(Sillis felvétele)

Csongrád megyében és Szegeden is középüzemmé fejlesztek több kisipari szövetkezetet. E program keretében például a Szegedi Férfiszabó KSZ. több mint félmillió forintot fordít a termelékenység növelésére és a jobb munkafeltételeket biztosító átalakításra. Az elmúlt hónapokban például több mint 20 tűzőgépet szereztek be. Új szövő- és szövőgép- és kézimunkaszalakat készítettek, s ma már a szövetkezet azonos létszámmal sokkal többet termel, mint a korszerűsítés előtt bármelyik időszakban.

Képiükön a szövetkezet Francia utcai üzemeinek átalakított, szalagrendszer szerint működő, korszerű üzemhelyisége látható.

A tsz-ek még köthetnek dohánytermesztési szerződést

Az elmúlt napokban országsszerte befejezték a dohánytermesztési szerződéskötéseket. A tervben előirányzott kötések máris 3,7 százalékkal túlteljesítettek.

Az újonnan alakult, vagy alakulófélben levő termelőszövetkezeteknek azonban lehetőséget adnak továbbra is, hogy pótlólag dohánytermesztési szerződést kössenek. (MTI)

Szovjet lap megemlékezése Bartók Béláról

A Szovjetország Kultura című lap szombati számában közli I. Martinov, az ismert zenetörténész megemlékezését Bartók Béláról. Martinov megállapítja: a szovjet közönség már a század 20-as éveiben ismerkedett meg Bartók zenéjével, azóta hosszú idő telt el, s ez a muzsika a szovjet közönség széles rétegei számára vált ismeretté.

Megnyílt a kairói mezőgazdasági kiállítás

Szombaton Kairóban Naszszar, az EAK elnöke ünnepélyes keretek között megnyitotta a nemzetközi mezőgazdasági kiállítást, amelyen 23 ország vesz részt, köztük a Szovjetunió, az Egyesült Államok, a Kínai Népköztársaság és Magyarország.

Kállai Gyula elvtárs látogatása Hajdú-Bihar megyében

Kállai Gyula, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács első elnökhelyettese csütörtökön, pénteken és szombaton látogatást tett Debrecenben és Hajdú-Bihar megyében.

Kállai elvtárs megtekintette a Debrecenben levő Biológiai Gyógyászati Intézetet, ahol a gyári dolgozókkal beszélgetett. Derecskén a Petőfi termelőszövetkezet vezetőivel, tagjaival találkozott. Hajdúböszörményben részt vett a városi pártvégrehajtó bizottsága és a városi tanács végrehajtó bizottsága együttes ülésén, Hajdúnánáson párt-

Mi a rögzített áras építkezés, s miért nincs ilyen Szegeden?

Tavaly decemberben utasítást adott ki az Építési Minisztérium a rögzített áras építési rendszer bevezetésére. Ezzel az intézkedések olyan köre zárult le, melyek az építési költségek csökkentésére, a pontos előkészítésre, a körültekintő tervezésre és a takarékos kivitelezésre irányultak évek óta. A típus-tervek jelentősége köztudomású. Ezek használatát nevezhetnénk az első lépésnek a megjelölt cél felé. A második lépés az engedélyezési eljárás szigorítása volt, a harmadik az új típus-tervezések összeállítására, s a rendezésiportokot követően végül a rögzített, vagy elterjedtebb nevén, a fixáras költségvetések alkalmazásáról szóló utasítás.

Csökkennek a hibalehetőségek

Az újságolvasók számára nem meglepő kijelentés, hogy nagyon sok olyan építkezés volt eddig az országban — és itt Szegeden is —, melynek költségei felülmúlták azt az összeget, melyet költségvetésük eredetileg előirányzott. De akár felülmúlták, akár alatta maradtak, az mindenképpen súlyos hiba volt, amit legtöbbször a pontatlan programozás vagy a pontatlan tervezés okozott. Az előbb említett intézkedéssorozat, de különösen a fixáras költségvetés mindkét hibalehetőséget korlátozza.

De mi is végeredményben a rögzített áras költségvetés? Lényege az, hogy olyan állami beruházásból épülő létesítmények — melyeket állami kivitelező épít — előre megállapított (rögzített) költségvetéssel és szerződés sze-

rint készülnek, s ezen a beruházási összegben utólag csak különleges esetben lehet változtatni. Ezentúl fix áron kell felépíteni minden típus-terv szerint épülő létesítményt — de lehet egyedi tervezésű is —, abban az esetben, ha hatvan nappal az építkezés megkezdése előtt a költségvetést és a tervdokumentációt a kivitelező, illetve a Beruházási Bank rendelkezésére bocsátja a beruházó. A Beruházási Bank szerepe annak eldöntése, hogy mely létesítményekre kötelező fixáron szerződni.

Mindenkinek érdeke a jó munka

Az Építési Minisztérium utasítása az elmondottakkal sokkal bonyolultabb és kiterjedtebb részletkérdésre. A lényeg mégis az, hogy a fixáras építkezés hatására a beruházó csak alapos körültekintéssel elkészített beruházási programot készíthet, illetve fogad el a tervező intézettől, a kivitelező csak jó műszaki terv és költségvetés alapján lesz hajlandó hozzákezdni az építkezéshez, s a beruházó hathatósabb ellenőrzést gyakorol az eddigénél.

Ez a rendszer igen előnyös a beruházónak, mert a jó tervek és a kivitelező jó munkája biztosítja számára, hogy a létesítmény nem kerül majd többé a jóváhagyott összegnél. De előnyös a kivitelező számára is, mert lehetőséget nyújt az építkezés előkészítésére, a szükséges anyagok beszerzésére, a munkaszervezésre és a takarékosra, sőt még nyereségének növelésére is. Nem lebecsülni való az sem, hogy az elszámolási rendszer a végzett munkák felmérése, a számlakészítés és felülvizsgálat mennyire leegyszerűsödik a fixáras költségvetésű építkezéseknél.

Még nehéz a kezdet

Mindenki előtt nyilvánvaló ezek után, hogy a rögzített áras építkezés mennyire előnyös. Joggal merülhet fel tehát a kérdés, hogy miért nincs ilyen még Szegeden. Persze, vannak úgynevezett objektív akadályok. Ilyen például, hogy a típus-tervek felülvizsgálata, s az új típus-tervek megalkotása csak nemrégiben, január 31-én fejeződött be. Márpedig a fixáras építkezések zöme — mint említettük — típus-tervre alapszik. Másik ok, hogy április 30-ig, amíg a tavalyi évről áthúzódó beruházások el nem

Régi törekvés teljesül:

Szeged is a szívbeteg Mekkája lesz

Beszélgetés dr. Petri Gábor professzorral

A napokban a Magyar Távirati Iroda közlésében érdekes hír jelent meg arról, hogy kormányzatunk 60 millió forintot fordít az orvosi tudományos kutatás és gyógyítás műszerellátására. Gyógyításra, s egyben tudományos munkára szívsebészeti centrumot alakítanak ki az idén, hármat a fővárosban, egyet pedig Szegeden.

A Szegedet is érintő nagy fontosságú hír nyomán felkerestük dr. Petri Gábor, a Sebészeti Klinika professzorát, és megkérdeztük tőle: közelebből mi rejlik az MTI fenti közlése mögött?

— A szívsebészet fejlődése hazánkban — mondotta dr. Petri Gábor — Littmann és Kudász professzorok tevékenységével indult meg az 1950-es évek elején. Szegeden 1955 tavaszán létesítettünk szív- és érsebészeti osztályt az I. sz. Belgyógyászati Klinika épületében,

amely osztálynak a munkája a Belgyógyászati Klinika tevékenységével szoros kapcsolatban volt.

A sikeresen induló munkát azonban az ellenfordalom visszavetette,

és amikor 1958 tavaszán a szív- és érsebészeti osztály beolvadt az I. sz. Sebészeti Klinikába,

a munka feltételeit újból meg kellett teremteni.

— Az azóta eltelt időben — folytatta — jelentős erőfeszítések történtek minden tekintetben igényes munkaterület megszervezésére. Az elmúlt évben sikerült a betegek vizsgálatához szükséges bonyolult és nagyértékű berendezéseket megszerezni és üzembe helyezni az Egészségügyi Minisztérium áldozatkészségéből. Ennek köszönhető, hogy a munka ez év elején nagyobb mértékben fellendült. A szív- és érsebészeti osztályt az I. sz. Belgyógyászati Klinika épületében, amely osztálynak a munkája a Belgyógyászati Klinika tevékenységével szoros kapcsolatban volt.

Az elterjedt és bevált szív- és érsebészeti műtétek tartalmára a szív- és tüdő működését helyettesítő gép (mesterséges szív) üzembe helyezése már csak hetek kérdése. A klinika egyéb be-

rendezései ezekkel kiegészülve a bárhol létező legkorszerűbb feltételeknek is eleget tesznek. A másik feltétel: a szívbeteg felkutatásának, nyilvántartásának, speciális kivizsgálásának, a műtétre alkalmas betegek kiválogatásának és műtét utáni gondozásának célzerű megszervezése, Evégből a szívbeteg gondozó intézetekkel, sportorvosi intézettel és egy nagy terület belgyógyászati, gyermekgyógyászati és röntgenológiai osztályaival való szoros együttműködés kialakítása a legfontosabb. Ez a szervező munka most van kialakulóban.

— A klinikának a vérkeringéskutatás egyébként is hosszú ideje egyik központi témája, amely szorosan kapcsolódik a szívsebészethez és nagymértékben támogatja azt. Arra számítunk, hogy az említett feltételek teljesülésével ez év őszén a munka teljes mértékben megindul és

a Szegeden kialakuló szívsebészeti központ méltó helyet foglal majd el a gyógyításnak és a tudománynak ezen az új és fontos területén.

Ez az intézmény egyúttal elsőrendű feladatának tekinteti a bekapcsolódást az egészségügyi felvilágosítás, a gondozás és nem utolsósorban a betegséggel szembeni programjának végrehajtásába.

— Milyen szerepet játszik a sebészet a szívbetegségek gyógyításában?

— kérdeztük a professzort. — Voltaképpen valamilyen betegséget figyelembe véve, világszerte a vérkeringéssel szembeni betegségek a leggyakoribbak. Gyakoriságuk meghaladja a gumókórét, vagy a rákét. E betegségek nagyobb részének gyógyítása belgyógyászati feladat, azonban meglehetősen nagy az olyan betegek száma is, akiket kizárólag sebészeti módszerekkel lehet eredményt elérni. Ide tartoznak teljes egészükben a szív és a nagy erek fejlődési rendellenességei és bizonyos fajta szerzett szívbetegségek is. A szívsebészeti technikai fejlődése oda vezet, hogy

mind többfajta szívbetegedés válik hozzáférhetővé a műtét számára.

Az arányoknak ez az eltolódása persze nem korlátlan és a sebészet csupán az alaki rendellenességek gyógyításában érhet el eredményeket, míg a szív más jellegű betegségei maradóan a belgyógyászat hatáskörébe maradnak — mondotta a professzor, majd így folytatta:

— Tekintettel a sebészeti úton befolyásolható értelegségek rendkívül gyakoriságára, az érpótlás és az érátültetés a sebészet számára nagy távlatokat ígér. Végül cél természetesen ezeknek a betegségeknek a megelőzése, ami a kutatásnak ma egyik központi kérdése, és távlatban elérhetőnek tűnik. Amíg azonban ez meg nem valósul, addig az érsebészeknek még sok tennivalójuk lesz. Nem elhanyagolható tény, hogy mind a szív-, mind az értelegségek éppen nagy gyakoriságuknál fogva a munkából való kiesés miatt a népgazdaságot is súlyosan érintik.

— Hogyan fogadta a klinika a hírt, hogy Szegeden érsebészeti központot létesítenek?

— kérdeztük búcsúzóul a professzortól.

— Nem is kell mondanom, hogy

nagy örömmel, hiszen sok éves törekvésünk teljesülését látjuk benne. Bízunk abban, hogy az új létesítmény méltó lesz a Szegedi Orvostudományi Egyetemhez.

Sajtótájékoztató ismertették

Eichmann magyarországi bűncselekményeinek dokumentumait

A közeljövőben kerül sor arra a bírósági tárgyalásra, ahol a második világháború legbűntelisebb tolvaját, Adolf Eichmann felelősségére. Az Eichmann-per nagy érdeklődésre tarthat számot hazánkban is, hiszen a náci tolvajok itteni működése több százezer magyar állampolgár életébe került. A náciizmus üldözötteinek bizottsága, amely terjedelmes dokumentációs anyag összegyűjtésével segített teljesíteni Eichmann bűnlajstromát, szombaton a Magyar Partizán Szövetség székházában rendezett sajtótájékoztató ismertette Eichmann magyarországi elkövetett bűncselekményeinek fontosabb bizonyítékait.

Dr. Ránki György, Kossuth-díjas történész, a Történettudományi Intézet osztályvezetője elmondta, 1944. március 19-én, az ország német megszállásakor, a bevonuló német csapatokkal együtt érkezett Magyar-

országra Eichmann és csoportja. Megbizottal — Krumej és Wyslaczny — még aznap este költöztek a zsidó hitközség vezetőivel, hogy a jövőben ők foglalkoznak a magyarországi zsidókérdéssel. Ennek a »foglalkozásnak« eredményeképpen több mint 550 ezer magyarországi zsidót deportáltak, akik közül több mint 400 ezren életüket veszítették a koncentrációs táborokban, Eichmann személyében tehát Magyarország joggal vádolhatja a világ egyik legszörnyűbb tolvaját — mondotta dr. Ránki György.

A közeljövőben Eichmann-perrel kapcsolatban Gáti Ödön, a náciizmus üldözöttei bizottságának titkára elmondta, hogy a tárgyaláson a magyar sajtó kívül a bizottság is képviselteti magát. A tárgyalás előkészítéséhez jelentős anyaggal járultak hozzá, s remélik, hogy annak nagyrésze benne szerepel majd az Eichmann elleni vádiratban is. (MTI)